

Za profesorem Hennerem.

Zemřel nám dobrý člověk. Středa dne 9. května ochudila řady československého právnictva o znamenitého vědce, bystřého znalce praxe, výborného učitele a vůbec přítele mladých adeptů věd právních. Profesor pražské právnické fakulty JUDr. Kamil Henner odešel nám náhle, než aby nás nebyla zpráva o tom mocně rozrušila. Dlouho odolával zlé chorobě, ale jistě netušili jsme, že tak záhy učiní jeho práci konec, ba je možno říci přímo práci tím spíše, že poslední jeho studie byla věnována slavnostnímu sborníku k jubileu našeho spolku »Naše právo a stát«. Profesor Henner nezapomnul nikdy na svoje působení ve »Všehrd« za studentských let, kdy byl členem výboru. Vždy první mezi prvními přihlásil se ke všem akcím spolkovým. Snad by bylo možno říci, že Henner duchem nestárnul. Dovedl oceniti přednosti mládí a sluší zejména vzpomenouti jeho rektorátu v prvním válečném roce, kdy za podmínek nesmírně těžkých dovedl překonávati těžké překážky tehdejší doby a ochrániti studenty a universitu do krajnosti. A stejně tak byl i ochráncem milosrdným jako místopředseda a později jako předseda prvních státních zkoušek. Přísný tento vědec, přímo bychom mohli říci neúprosný, pokud šlo o svou vlastní badatelskou práci, jež jak rozsahem, tak významem řadí jméno Hennerovo mezi nejpřednější kanonisty světové, dovedl býti shovívavý, třebaš pevně spravedlivý, ke kandidátům bojácným, nesmělcům. Vždyť sám rád vzpomínal episod z vlastního studentského života jak v Praze, tak později v Berlíně, Göttinkách a Ženevě a dovedl je vypravovat nepřirovnatelným osobitým způsobem s jemným vtipem. Nejlepším toho dokladem je jeho vzpomínka v »Památníku Všehrd« z roku 1918.

Jenom lidé takového vědeckého profilu jako Henner dovedou zachovati elegantní postoj ve všech situacích. Sledujeme-li dnes, žel však nedobrovolně uzavřenou jeho produkci, od první jeho práce o organizaci papežských kacířských soudů (1890) až po »Caus perplexus« jako poslední studii ve sborníku »Naše právo a stát«, objeví se nám řada prací ze všech statí kanonického práva. K tomu pak musíme uvážiti, že Henner od převratu byl vyčerpáván pracemi pro naši legislativu z oboru kanonického práva a že nikdy nezapomněl na přednášky, jež prosluly jak propracovaností látky, tak i milým přednesem. Když po vydání »Codexu juris canonici«, Henner učinil předmětem svých výkladů ustanovení Codexu, jež také vtěloval v postupně vydávané své »Základy«, litovali jsme všichni, že přednášky o historii kanonického práva zůstaly jen v litografiích. Ale nebyl by to býval Henner, kdyby byl propustil do tisku dílo bez konečné revise. Jeho vědecká činnost měla by být řádně zhodnocena ústy povolaného odborníka, ač jistě plného zhodnocení dá jí doba příští, která ukáže na všechny její přednosti.

Henner byl z řady nejstarších našich českých profesorů právníků. Zasáhla-li neúprosná smrt i jeho, ač dávno jsme s obavou mluvili o jeho zdraví, přece nás překvapila bolestně. Vždyť nikdo by byl neřekl, že Henner pomalu dožívá se 67 let, protože jeho jasný duch překonával chorobu tělesnou. Ale rána nelítostně dopadla a podlomila i jeho. Nezbývá, než opakovati: zemřel nám dobrý člověk. Budeme ho vždy rádi a vděčně vzpomínati.

Ca.

Právo a stát na výstavě soudobé kultury v Brně. 26. května bude zahájena v Brně výstava, na níž se zúčastní všechny kulturní složky národa. Při slově »kultura« myslí široká veřejnost vždy hlavně na kulturu technickou, uměleckou, literární, vědeckou. Málokdo si uvě-

domí, jak veliký kus kultury spočívá v ohromném mechanismu státní a právní organisace, ve složitém, ale pravidelně fungujícím aparátu norem a orgánů, který jedině umožňuje klidný vývoj společenských celků a všechen kulturní pokrok na polích ostatních. Má proto toto odvětví kultury čelné místo i na brněnské výstavě.

Vystavovati právo a stát je však samo o sobě úkolem nesnadným. Je každému zřejmo, že tu jde o kulturu z větší části papírovou, která spocívá v logické a účelové dokonalosti norem a v motivační síle státních imperativů, tedy v hodnotách zcela nehmotných a tedy těžko vystavovatelných. Je nutno vynaložiti mnoho důmyslu, aby expozice papírové kultury právnické mohla soutěžit s pastvou očí, kterou může návštěvníkovi poskytnouti expozice technických vymožeností, výtvarného umění, přírodních věd a pod. Můžeme proto býti právem zvědaví na tuto prvou právnickou výstavu v našich zemích.

Modus vivendi s Vatikánem byl předmětem přednášky univ. prof. dr. K. Krofty, pořádané »Všehrdem« dne 25. března 1928. Přednášející předem podotkl, že mu nejde o právnický rozbor ujednání, nýbrž o spíše historické vylíčení poměru církve a státu u nás a jeho nynější úpravy v podobě modu vivendi. Velmi názorně vylíčil vývoj otázky poměru církve a státu od převratu a probral všechny možné druhy jeho řešení. Sám jest přívrženec směru, hlásajícího rozluky, již považuje za prospěšnou nejen státu, nýbrž i církvi.

Ukázal, jak nebylo možno zachovati stanovisko vlády Tusarovy, že věci církevní vládu vůbec nezajímají a že ji nezajímá ani otázka obsazení biskupských stolic, stanovisko, jež počítalo s rychlým provedením rozluky, a jež pak prakticky se ukázalo předčasným. Modus vivendi má býti východiskem ze situace, jak se vytvořila a má býti vlastně krokem k rozluce. Jeho ustanovení z části jsou ziskem pro nás, a to ziskem politickým. Jednak uznává tu Vatikán bez výhrad stav. vytvořený mírovými smlouvami a přizpůsobuje mu rozdělení diecesí, jednak s hlediska vnitrostátního zabezpečuje si stát loyaltu největší církve (přísaha hodnostářů církevních republice). Na druhé straně jsou tu určité zisky Vatikánu; stát vzdal se tu vlastně některých práv, která příslušela panovníku, ale to byla právě práva, jež při zásadním požadavku rozluky stát pro sebe reklamovati nemohl. Rozhodně popírá K., že by šlo o konkordát, od něhož se liší formou i obsahem. — Přednáška vzbudila značný zájem, který se projevil rekordní návštěvou z řad studentů a velmi četnou účastí veřejnosti. J. B.

Z důležitějších osnov zákonů, předložených Národnímu shromáždění jest osnova o soustavě drobných mincí posl. sněm. tisk 1520). Osnova tato slučuje vlastně v sobě dosavadní předpisy o drobných (t. j. zákony č. 94/21, 195/22 a 218/1924) v jeden celek s některými změnami. Na dosavadních mincích 5 h, 10 h, 20 h, 50 h a 1 Kč se ničeho nemění. Nově budou raženy stříbrné pětikoruny a stříbrné desítkoruny, při čemž dnešní pětikoruny budou brány postupně z oběhu. Dvouhaléře se vezmou z oběhu a nebudou ničím nahrazeny a budou tedy podle § 1 soustavu drobných mincí tvořiti mince po 5 a 10 haléřích ze směsi mědi ze zinkem, mince po 20 a 50 haléřích a po 1 Kč ze směsi niklové a mince po 5 a 10 Kč ze stříbra. Nově zavedené stříbrné pětikoruny a desítkoruny budou raženy ze směsi v poměru (zrnu) 700 dílů stříbra a 300 dílů mědi. Z kilogramu mincovního kovu bude raženo 100 kusů desítkorun a 200 kusů pětikorun, takže hrubá váha desítkoruny jest 10 gramů, pětikoruny 5 gramů a čistota desítkoruny 7 gramů, pětikoruny 3.5 gramů. Průměr desítkoruny stanoven na 30 mm a pětikoruny na 27 mm (průměr dosavadní pětikoruny jest 30 mm). Na mincích těchto má být znak republiky čsl. (§ 4.). Co do přijímání drobných mincí jsou dle osnovy státní i jiné veřejné pokladny povinny přijímati všechny drobné mince bez obme-